

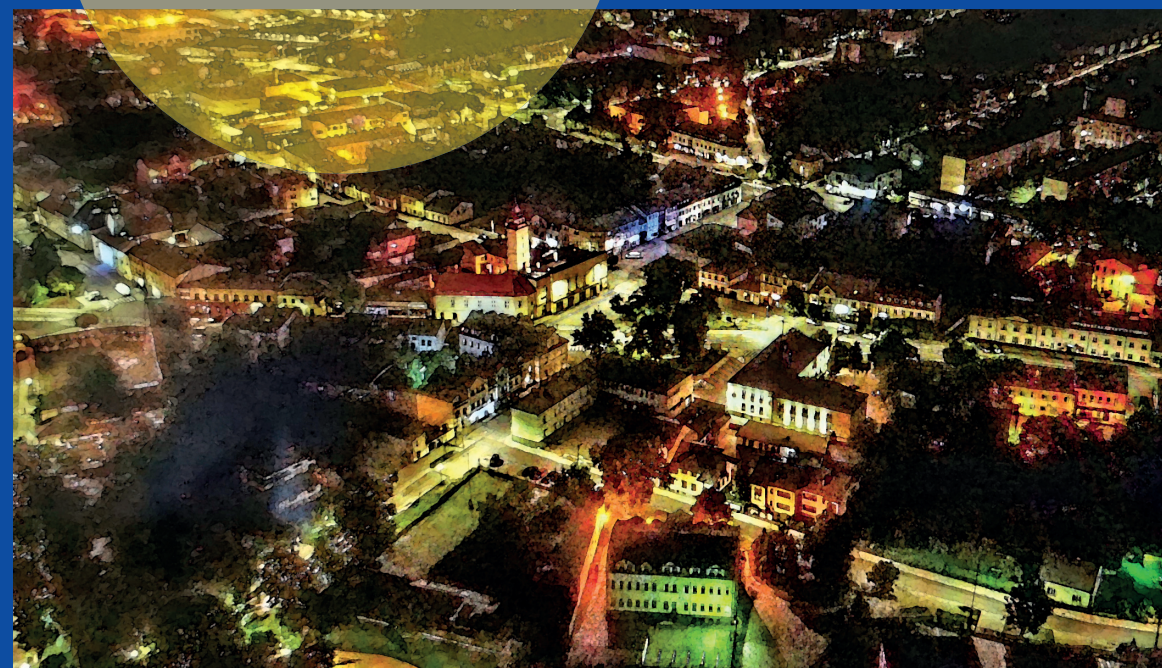
Rawa Mazowiecka

Serdecznie witamy
Welcome
Ласкаво просимо

Opracował: Wojciech Kubicki
Tłumaczenie ukraińskie: Jana Lenzion
Tłumaczenie angielskie: Olga Zarzycka
Zdjęcia: Mariusz Kozłowski, Mariusz Wasiak (str. 23)

ISBN: 978-83-961206-5-6

WYDAWCA: Wydawnictwo ROSTER
96-200 Rawa Mazowiecka, ul. Warszawska 6
tel. 503 021 483, email: biuro@kochamrawe.pl
Opracowanie komputerowe: AZKO Anna Kowalczyk

Rawa Mazowiecka

Serdecznie witamy

Welcome

Ласкаво просимо

Na początek

W naszej publikacji postaramy się pokazać, jak cudzoziemiec może funkcjonować w lokalnej społeczności. Jeżeli zdecydowałeś się przyjechać do Rawy Mazowieckiej lub okolic i chcesz tutaj pracować, żyć, wychowywać dzieci to my Ci w tym pomożemy. Zdajemy sobie sprawę, że nie jest łatwo zmienić swoje życie, że przyjazd do innego kraju to trudna decyzja a odnalezienie się w obcej (przynajmniej początkowo) rzeczywistości to zadanie bardzo trudne. Trudne, ale nie niewykonalne.

Skoro tutaj jesteś, to znaczy, że ktoś potrzebuje Twoich umiejętności, Twojej pracy. To bardzo ważne, żeby mieć tego świadomość. Nie jesteś nieproszonym gościem, ale potrzebnym pracownikiem. Ważne, abyś miał tego świadomość i znał swoje prawa, ale również obowiązki z tego wypływające.

Tworząc Lokalne Centrum Integracji, chcemy wyjść naprzeciw oczekiwaniom cudzoziemców podejmujących pracę na ziemi rawskiej a także pracodawców, którzy poszukują pracowników. W naszym Centrum, tworzonym we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Rawie Mazowieckiej, dowiecie się wszystkiego, co powinien wiedzieć obcokrajowiec przebywający w Polsce a także tego, co powinien wiedzieć przedsiębiorca zatrudniający zagranicznych pracowników.

Zaczynamy!!!

2

At the beginning

The aim of our publication is to show how a foreigner can function in the local community. If you have decided to come to Rawa Mazowiecka or the surrounding area and you want to work here, set up home, raise children – we are here to help you. We are fully aware that it is not easy to bring a change in one's life and that coming to a foreign country is a difficult decision to make. We understand that finding oneself in a foreign reality (at least initially) can be a very hard task to handle. But hard does not mean impossible.

Since you are here means that someone needs your skills and your work. It is crucial to be aware of this. You are not an uninvited guest but an employee in demand. It is important that you remember this and that you know your rights and duties as a worker.

Building our Local Integration Centre we intend to meet the expectations of foreigners who take on a job in the Rawa region as well as of employees who look for employers. In our Centre, created in cooperation with The County Employment Office in Rawa Mazowiecka, you will learn everything every foreigner staying in Poland should know as well as what every employer engaging migrant workers should know.

Let's start!

3

На початку

В цій публікації ми постараємося показати, як іноземець може функціонувати в локальному середовищі. Якщо Ви прийняли рішення приїхати до Рави-Мазовецької, або її околиць, плануєте тут працювати та виховувати дітей, то ми з радістю Вам в цьому допоможемо. Всі чудово розуміють, як не легко змінити своє життя, що переїзд до іншої країни – це завжди складне рішення. Віднайти в чужому (принаймні на початку) середовищі – дуже важке завдання. Важке, але досяжне.

Якщо Ви тут знаходитеся, то це означає, що хтось потребує Ваших вмінь і праці. Вкрай важливо розуміти те, що Ви – потрібний працівник, а не непрошений гість. Тому в цій ситуації також дуже важливо бути свідомим цього і чітко знати як свої права, так і обов'язки.

Створюючи Локальний інтеграційний центр ми прагнемо вийти на зустріч очікуванням іноземців, які розпочинають працювати на равській землі, а також роботодавцям, які шукають працівників. В нашому центрі, що створений у співпраці з Повітовим урядом праці в Раві-Мазовецькій, Ви знайдете інформацію, яку повинен знати іноземець, що перебуває у Польщі, а також роботодавець, що наймає працівників з-за кордону.

Отже, починаємо!!!

Gdzie jesteś? RAWA MAZOWIECKA

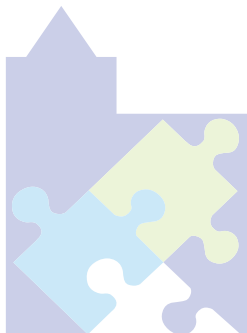
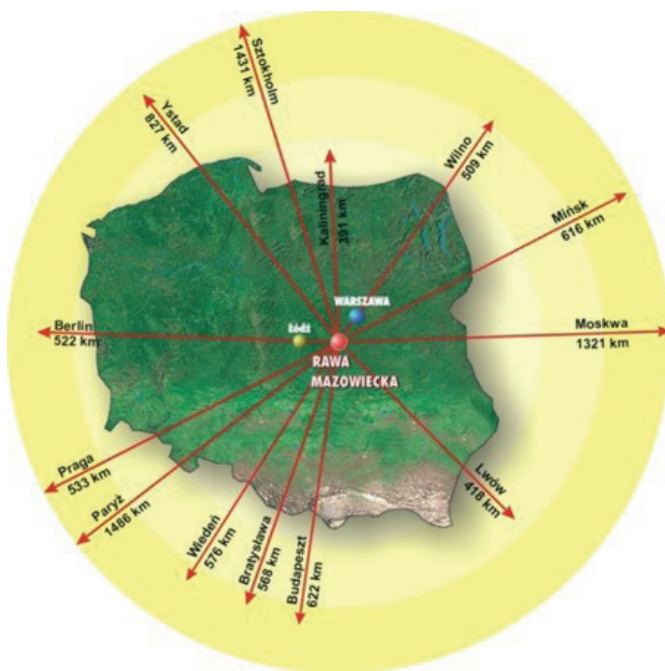

Położenie

Dziś Rawa Mazowiecka to niespełna 20-tysięczne miasto powiatowe w województwie łódzkim leżące w widłach Rawki i Rylki, a więc w samym sercu Polski.

Na mapie Rawę znajdujemy w miejscu, gdzie krzyżują się szlaki komunikacyjne Łódź – Warszawa oraz Warszawa – Katowice – Praga. Rawa Mazowiecka znajduje się przy drodze krajowej S8 Warszawa – Wrocław 54 km od Łodzi, jadąc drogą 72 w kierunku Warszawy, na przecięciu dróg wojewódzkich 707 Nowe Miasto – Skierniewice oraz 726 Rawa Mazowiecka – Opoczno. Dzięki dogodnemu położeniu między Łodzią a Warszawą łatwo trafić do stolicy rawskiego powiatu. Można tu dojechać własnym środkiem lokocji a także dzięki przewoźnikom autobusowym.

4

Z planem miasta możesz zapoznać się na następujących stronach: / You can look at the town plan on the following websites: / З планом міста можна познайомитися з цих інтернет-джерел:

<https://mapa.targeo.pl/rawa-mazowiecka>

<https://www.rawamazowiecka.pl/1296,plan-miasta>

Where are you? RAWA MAZOWIECKA

Location

Today, Rawa Mazowiecka is a county town with less than 20,000 inhabitants in the Łódź Voivodeship, located in the fork of the rivers Rawka and Rylki, in the heart of Poland.

On the map, Rawa lies at the intersection of the Łódź – Warsaw and Warsaw – Katowice – Prague communication routes. Rawa Mazowiecka is located by the trunk road S8 Warsaw – Wrocław 54 km from Łódź, following road 72 towards Warsaw, at the intersection of voivodeship roads 707 Nowe Miasto – Skierniewice and 726 Rawa Mazowiecka – Opoczno. Thanks to its convenient location (between Łódź and Warsaw), it is easy to get to the capital of the Rawa County, you can get here by your own means of transport and thanks to bus operators.

5

Де Ви знаходитесь? РАВА-МАЗОВЕЦКА

Локалізація

Сьогодні Рава-Мазовецка – це повітове місто з майже 20 тисячним населенням у Лодзькому воєводстві на роздоріжжі річок Равка та Рилка, а отже, у самому серці Польщі. На мапі Рава розташована в місці, де перетинаються комунікаційні шляхи Лодзь-Варшава та Варшава-Катовіце-Прага. Рава-Мазовецка знаходиться на державній дорозі S8 Варшава – Вроцлав 54 кілометри від Лодзі, їдучи в напрямку Варшави, на перетині воєвудських доріг 707 Нове Місто – Скерневіце, а також 726 Рава Мазовецка – Опочно. Дякуючи зручному положенню (між Лодзю та Варшавою) легко потрапити до столиці равського повіту. Доїхати сюди можна власним транспортом, а також автобусом, дякуючи перевізникам.

Rawa Mazowiecka to miasteczko o bogatej historii, ale również dynamicznie się rozwijające. To miasto z bardzo dobrą ofertą edukacyjną, dbające o kulturę lokalną. To miejsce, gdzie funkcjonują zakłady pracy przemysłu przetwórczego, zakłady mięsne, gdzie produkuje się nowoczesne maszyny do przemysłu mięsnego, gdzie zlokalizowane są centra logistyczne i prężnie rozwijają się niewielkie rodzinne firmy piekarnicze oraz dobrze działająca sfera usług. Jak przekonują nas ostatnie lata, lokalny rynek pracy wciąż potrzebuje nowych pracowników.

Obecnie miasto przechodzi proces rewitalizacji, z czym wiąże się spore utrudnienia, ale gruntowna przebudowa centrum Rawy Mazowieckiej spowoduje, że będzie to jeszcze lepsze miejsce do życia. Oprócz wspaniałego parku, cudownego miejsca do rekreacji nad rawskim zalewem, również centrum będzie zachęcało do spacerów i rowerowych przejażdżek.

Rawa Mazowiecka is a town with a rich history, but also dynamically developing. It offers a variety of educational possibilities and cares for local culture. It is a place with workplaces of the processing industry, meat plants where modern machines for the meat industry are produced and where logistic centers are located as well as small family bakery companies and a well-functioning sphere of services are dynamically developing. As recent years have shown, the local labour market still needs new employees.

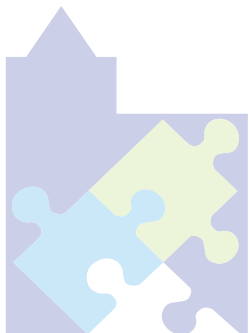
6

Currently, the town is at the beginning of revitalisation process, which entails considerable difficulties, but a thorough reconstruction of the center of Rawa Mazowiecka will make it an even better place to live. Not only the wonderful park and a great place for recreation on the “Tatar” Reservoir but also the center of the town will encourage walks and bike rides.

Рава-Мазовецька – це містечко з багатою історією, яке динамічно розвивається. Це місто з дуже гарною освітньою пропозицією, що дбає про місцеву культуру. Це місце, де є робочі місця переробної промисловості, м'ясокомбінати, де виробляються сучасні машини для м'ясної промисловості, місце, де розташовані логістичні центри, невеликі сімейні хлібопекарські підприємства, що стрімко розвиваються, та добре функціонуюча сфера послуг. За останні роки ми переконалися, що місцевий ринок праці все ще потребує нових працівників.

Наразі в місті проходить процес відновлення, що спричиняє значні труднощі, але ретельна реконструкція центру Рава-Мазовецької зробить це місто ще комфортнішим та кращим для проживання. Окрім мальовничого парку та чудового місця для відпочинку на Равському водосховищі, центр також заохочуватиме мешканців до до піших та вело прогулянок.

Bardzo ważne / Very important / Важлива інформація

PESEL

Numer PESEL jest swojego rodzaju numerem identyfikacyjnym, który pozwala na łatwą i jednoznaczną identyfikację osoby której jest on przypisany. PESEL składa się z jedenastu cyfr i zawiera: datę urodzenia, numer porządkowy, oznaczenie płci oraz liczbę kontrolną. Jest to numer niepowtarzalny. Numer PESEL dotyczy podatników będących osobami fizycznymi objętymi rejestrem PESEL nieprowadzących działalności gospodarczej lub niebędących zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług.

Pesel number

The PESEL number is a kind of identification number that allows for easy and unequivocal identification of the person to whom it is assigned. PESEL consists of eleven digits and includes: date of birth, serial number, gender and a control number. This is a unique number. The PESEL number applies to taxpayers who are natural persons included in the PESEL register who do not conduct business activity and are not registered for value added tax purposes..

7

PESEL

Номер PESEL – це свого роду ідентифікаційний номер, який дозволяє легко і однозначно ідентифікувати особу, якій він присвоєний. PESEL складається з чотирнадцяти цифр і містить: дату народження, серійний номер, стать та контрольний номер. Цей номер унікальний. Номер PESEL поширюється на платників податків, які є фізичними особами, включеними до реєстру PESEL, які не здійснюють підприємницьку діяльність або не є зареєстрованими платниками податку на додану вартість.

PESEL jest niezbędny każdemu mieszkańcowi Polski. Służy identyfikacji i jest niezbędny przy załatwianiu wielu spraw. Są to np.

- sprawy urzędowe takie jak: ślub, kwestie spadkowe czy sądowe;
- zeznania podatkowe osób nieprowadzących działalności gospodarczej;
- usługi finansowe, np.: założenie konta bankowego czy wzięcie kredytu;
- przy rozpoczęciu pracy w ramach umowy o pracę/zlecenie;
- przy założeniu jednoosobowej działalności gospodarczej;
- usługi opieki medycznej.

Jak uzyskać PESEL?

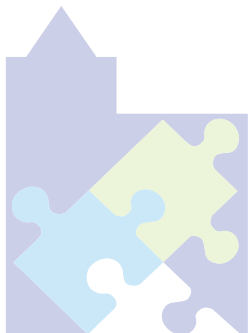
- Jeżeli zameldujesz się w Polsce na czas powyżej 30 dni, otrzymasz PESEL z urzędu.
- Możesz również złożyć wniosek w Urzędzie Miasta Rawa Mazowiecka, wskazując podstawę prawną. Urzędnik ma obowiązek pomóc Ci w wypełnieniu odpowiedniego wniosku (adresy wszystkich urzędów i instytucji znajdziesz na końcu tej broszury).
- Jeżeli Twoje dziecko urodzi się w Polsce, numer PESEL zostanie nadany automatycznie przy sporządzaniu aktu urodzenia, również w Urzędzie Miasta Rawa Mazowiecka

8 Należy pamiętać, że usługa nadania numeru PESEL jest bezpłatna!

PESEL необхідно мати кожному жителю ПОЛЬЩІ. Він використовується для ідентифікації і незамінний при вирішенні багатьох питань. Зокрема:

- офіційні справи, такі як: шлюб, спадщина або судові справи;
- податкові декларації осіб, які не здійснюють підприємницьку діяльність;
- фінансові послуги, наприклад, відкриття банківського рахунку або взяття позики;
- після початку роботи за трудовим / мандатним договором;
- прийняття на себе приватного підприємця;
- послуги з медичної допомоги.

PESEL is necessary for every resident of Poland. It is used for identification and is indispensable when dealing with many matters. They are e.g.

- official matters such as: wedding, inheritance or court matters;
- tax declarations of people who do not conduct business activity;
- financial services, e.g. opening a bank account or taking a loan;
- on starting work under contract of employment/ mandate
- on starting a sole proprietorship;
- medical care services

How to get a PESEL?

- If you register in Poland for more than 30 days, you will receive a PESEL ex officio.
- You can also submit an application to the City Hall of Rawa Mazowiecka, indicating the legal basis. The official has a duty to assist you in completing the appropriate application (you can find addresses of all offices and institutions at the end of this brochure).
- If your child is born in Poland, the PESEL number will be assigned automatically when drawing up the birth certificate, also at the Rawa Mazowiecka City Hall

Please note that the PESEL number assignment service is free of charge!

9

Як отримати PESEL?

- При реєстрації/прописці в Польщі на термін більше ніж на 30 дні, Ви отримуете PESEL автоматично в Міському управлінні.
- Також можна подати заяву до відділення Міського управління Рави-Мазовецької із зазначенням правових підстав. Посадова особа зобов'язана допомогти вам у заповненні відповідної заяви. (Адреси всіх офісів та установ можна знайти на останній сторінці брошури).
- Якщо Ваша дитина народилася у Польщі, номер PESEL буде автоматично присвоєно під час складання свідоцтва про народження, також у Міському управлінні Рави –Мазовецької.

Пам'ятайте, послуга надання номеру PESEL є БЕЗКОШТОВНОЮ!

Meldunek

Obcokrajowiec przebywający w Polsce powyżej 30 dni zobowiązany jest do zameldowania się na czas oznaczony lub na stałe. Jeśli w jakimkolwiek miejscu (np. w kraju pochodzenia) obcokrajowiec jest zameldowany na stałe, w Polsce wystarczy tzw. meldunek czasowy. W przypadku zezwolenia na pobyt stały oraz zamiaru pozostania w Polsce należy zameldować się na stałe. W Rawie Mazowieckiej wypełnisz obowiązek meldunkowy, udając się do Urzędu Miasta (Urząd Stanu Cywilnego).

Uwaga! Zezwolenie na pobyt czasowy, to nie to samo, co zameldowanie. Zezwolenie na pobyt dotyczy pobytu na terytorium Polski, zameldowanie – dotyczy potwierdzenia zamieszkania w danym miejscu. Można mieć jedno miejsce zameldowania stałego i jedno miejsce zameldowania czasowego.

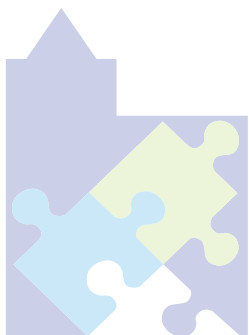

Registered address

10

A foreigner staying in Poland for more than 30 days is obliged to register for a fixed period or permanently. If in any place (e.g. in the country of origin) a foreigner is permanently registered, the so-called temporary address registration is acceptable in Poland. In the case of a permanent residence permit and the intention to stay in Poland permanently, you must register permanently. In Rawa Mazowiecka, you will fulfill the registration obligation by going to the City Hall (Registry Office).

Attention! A temporary residence permit is not the same as a registered address. A residence permit applies to residence in the territory of Poland while registration concerns confirmation of residence in a given place. One can have one permanent address registration and one temporary address registration.

Реєстрація / Прописка

Іноземець, який перебуває у Польщі терміном більше 30 днів, зобов'язаний зареєструватися на певний період або на постійне місце проживання. Якщо в будь-якому місці (наприклад, у країні походження) іноземець перебуває на постійній реєстрації, у Польщі застосовується т.зв. звіт про час. У разі отримання дозволу на постійне проживання та намірів залишитися в Польщі необхідно зареєструватися на постійній основі. В іському управлінні Рави-Мазовецької можна виконати обов'язок реєстрації в Ужєндї Стану Цивільного (ЗАГС).

Увара! Дозвіл на тимчасове проживання - це не те ж саме, що реєстрація. Дозвіл на проживання стосується перебування на території Польщі, реєстрація - стосується підтвердження проживання у певному місці Ви можете мати одне місце постійного проживання та одне місце тимчасового проживання.

**Pamiętaj, że
zameldowanie
i pozyskanie numeru
pesel to jedno
z pierwszych rzeczy,
jakie powinieneś
zrobić po przyjeździe
do Polski**

**Remember
that obtaining
a permanent
registered address
and a pesel number is
one of the first things
you should do after
coming to Poland**

**Пам'ятайте,
що реєстрація
і отримання номеру
pesel – це одні
з найперших дій,
які потрібно виконати
після приїзду
до Польщі**

Opieka lekarska

Cudzoziemiec przebywający w Polsce oraz legalnie pracujący jest objęty ubezpieczeniem zdrowotnym tak jak każdy obywatel Polski. Najczęściej pracodawca odprowadza za niego składki zdrowotne. Ma on wówczas prawo do bezpłatnej opieki zdrowotnej. Warto pamiętać, że do takiego ubezpieczenia można zgłosić również członków rodziny, jeżeli nie są oni objęci opieką zdrowotną z innego tytułu.

Składkę zdrowotną można również opłacać samodzielnie, jeżeli zdecydujecie się np. prowadzić własną działalność gospodarczą.

Jeśli dana osoba, w tym cudzoziemiec, nie jest ubezpieczona w NFZ, może korzystać z opieki zdrowotnej, ale tylko odpłatnie. Jeśli osoba ta posiada polisę ubezpieczeniową wykupioną w prywatnej firmie, za korzystanie z opieki zdrowotnej płaci ta firma ubezpieczeniowa. W wielu prywatnych placówkach medycznych można wykupić tzw. abonament, czyli co miesiąc płaci się placówce określoną kwotę, za którą otrzymuje się pakiet określonych usług medycznych. Ceny różnią się w zależności od placówki, a także usług, jakie można wykupić. Szczegółowe informacje można uzyskać w poszczególnych prywatnych firmach ubezpieczeniowych.

12

Jeśli jesteśmy ubezpieczeni, to należy wybrać przychodnię zdrowia, w której pracuje nasz lekarz rodzinny i tam korzystać z podstawowej opieki medycznej. Tam również otrzymamy skierowanie na leczenie specjalistyczne.

Powyższe informacje dotyczą cudzoziemców nie będących obywatelami Unii Europejskiej. Każdy może również wykupić ubezpieczenie zdrowotne, jeżeli posługuje się wizą Schengen, dedykowane dla tych, którzy nie są objęci ubezpieczeniem zdrowotnym w narodowym Funduszu Zdrowia (NFZ).

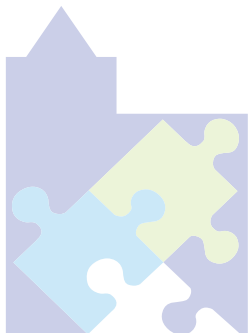

Medical care service

A foreigner residing in Poland and legally working is covered by health insurance, just like every Polish citizen. Most often, the employer pays health insurance contributions for him. He is then entitled to free healthcare. It is worth remembering that you can also register family members for such insurance, if they are not covered by health care on different account.

You can also pay the health insurance contribution yourself, if you decide, for example, to run your own business.

If a foreigner is not insured in the National Health Fund, he / she has to pay for healthcare. If the person has an insurance policy taken out in a private company, the insurance company pays for the use of healthcare.

In many private medical facilities, you can buy the so-called subscription, i.e. a monthly payment to the facility for a specific medical service package. Prices vary depending on the facility as well as the services that can be purchased. Details can be obtained from the individual private insurance companies.

If we are insured, we should choose a health clinic where a general practitioner works and use basic medical care there. We will also receive a referral for specialist treatment there.

The above information applies to foreigners who are not citizens of the European Union. Everyone can also buy health insurance, if they use a Schengen visa, dedicated to those who are not covered by health insurance in the National Health Fund (NFZ).

Медична опіка

Іноземець, який проживає в Польщі та легально працює, як і кожен громадянин Польщі, обіймається медичним страхуванням. Найчастіше роботодавець сплачує за нього внески на охорону здоров'я. Тоді іноземець має право на безкоштовне медичне обслуговування. Варто пам'ятати, що Ви також можете внести членів своєї сім'ї до такого страхування у випадку, якщо на них не поширюється охорона здоров'я на інших підставах.

Також Ви можете сплачувати внески на медичне страхування самостійно, якщо вирішите, наприклад, вести власний бізнес.

Якщо іноземець не застрахований у Національному фонді охорони здоров'я (NFZ) він може користуватися медичною допомогою лише за окрему плату. Якщо така особа має приватний страховий поліс, то страхова компанія оплачує її користування охороною здоров'я.

У багатьох приватних медичних установах можна придбати т.зв абонемент, тобто щомісяця оплачувати пакет конкретних медичних послуг. Ціни змінюються залежно від закладу та послуг, які можна придбати. Деталі можна отримати в окремих приватних страхових компаніях.

Якщо ви застраховані, слід вибрати поліклініку, де працює ваш сімейний лікар і там користуватися базовою медичною допомогою. Також там можна отримати направлення на спеціалізоване лікування.

Наведена вище інформація стосується іноземців, які не є громадянами Європейського Союзу. Кожен, хто має відкриту шенгенську візу, але не охоплений медичним страхуванням у Національному фонді охорони здоров'я (NFZ), також може придбати медичне страхування.

**Poniżej lista przychodni w Rawie Mazowieckiej: /
Below is a list of clinics in Rawa Mazowiecka: /
Нижче наведено список поліклінік у Раві-Мазовецькій:**

- NZOZ Przychodnia Lekarska „Remedium” s.p. z.o.o., ul. Polna 2a, 96-200 Rawa Mazowiecka,
- RAW-MEDICA NZOZ, ul. Słowackiego 68, 96-200 Rawa Mazowiecka,
- Przychodnia Centrum Medyczne „Verbena”, ul. Krakowska 9, 96-200 Rawa Mazowiecka,
- Przychodnia Rejonowa SPZOZ, ul. Niepodległości 8, 96-200 Rawa Mazowiecka,
- Przychodnia „Miła” Wioletta Nowicka, ul. Kilińskiego 4, 96-200 Rawa Mazowiecka,
- Centrum Medyczno Stomatologiczne „Gadent”, aleja Konstytucji 3 Maja 26, 96-200 Rawa Mazowiecka,
- Szpital św. Ducha w Rawie Mazowieckiej, ul. Warszawska 14, 96-200 Rawa Mazowiecka

Bank

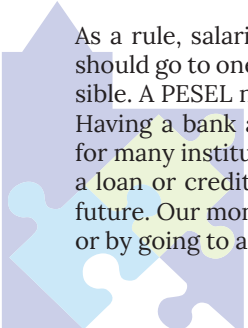
14

Co do zasady pensje w Polsce przekazywane są na konto bankowe. W związku z tym, jak najszybciej należy udać się do jednego z wielu banków i założyć konto osobiste. Często potrzebny będzie do tego numer PESEL, który już wcześniej został wyrobiony. Posiadanie konta w banku zdecydowanie ułatwia funkcjonowanie. Jesteśmy bardziej wiarygodni dla wielu instytucji, w tym także niosących pomoc dla cudzoziemców. Możemy również starać się w naszym banku o pożyczkę bądź kredyt. Łatwiej jest wynająć mieszkanie a w przyszłości je kupić. Nasze pieniądze również są bezpieczniejsze niż w przypadku posługiwania się gotówką. Konto możemy założyć online, bądź udając się do oddziału jednego z wielu banków, jakie istnieją w Rawie Mazowieckiej.

Bank

As a rule, salaries in Poland are transferred to a bank account. Therefore, you should go to one of the many banks and set up a personal account as soon as possible. A PESEL number, which should have been obtained earlier, will be needed. Having a bank account definitely facilitates functioning. We are more credible for many institutions, including those that help foreigners. We can also apply for a loan or credit in our bank. It is easier to rent an apartment and buy it in the future. Our money is also safer than using cash. We can set up an account online or by going to a branch of one of the many banks that exist in Rawa Mazowiecka.

Банк

Як правило, заробітна плата в Польщі перераховується на банківський рахунок. Тому слід звернутися до одного з багатьох банків і якнайшвидше відкрити особистий рахунок. У більшості випадків Вам знадобиться номер PESEL, який уже отримано. Наявність банківського рахунку дуже полегшує функціонування. Ви можете більше довіряти багатьом установам, у тому числі таким, які допомагають іноземцям. Також з'являється можливість подати заявку на кредит або позику у Вашому банку. Стає простіше зняти житло або ж придбати його в майбутньому. Такий спосіб зберігання коштів безпечніший, ніж використання готівки. Відкрити рахунок можна он-лайн, або звернутися у відділення одного з багатьох банків, що існують у Раві-Мазовецькій.

15

Poniżej ich lista: / Below is a list of them: / Список банків:

- Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej – Oddział w Rawie Mazowieckiej, aleja Konstytucji 3 Maja 9A
- PKO Bank Polski S.A. – Oddział 1 w Rawie Mazowieckiej, ul. Kilińskiego 3,
- Bank Spółdzielczy w Mszczonowie O. w Rawie Mazowieckiej, ul. Krakowska 6
- Alior Bank, aleja Konstytucji 3 Maja
- Santander Bank, Plac Wolności 3
- Bank Pekao S.A. ul. Mickiewicza 30
- BNP Paribas Bank Polska S.A. aleja Konstytucji 3 Maja 22
- Credit Agricole Bank Polska S.A. aleja Konstytucji 3 Maja 11

Na terenie Rawy Mazowieckiej znajduje się również wiele bankomatów, z których można wypłacić gotówkę.

There are also many ATMs in Rawa Mazowiecka from which you can withdraw cash.

На території Рави-Мазовецької знаходиться велика кількість банкоматів, де можна зняти готівку.

Mieszkanie

Jeżeli przybyłeś do Rawy Mazowieckiej na zaproszenie pracodawcy, to najpewniej masz zapewnione jakieś miejsce do życia. Z czasem jednak, jeżeli wiążesz swoją przyszłość z Polską, albo sprowadzasz do kraju rodzinę (dzieci), pewnie chciałbyś wynająć a może nawet kupić mieszkanie.

W Rawie Mazowieckiej ceny mieszkań są na pewno niższe niż w dużych miastach, takich jak Warszawa, Łódź czy Wrocław, jednak również nie należą do najniższych. Cena za wynajem małego mieszkania najczęściej zaczyna się od tysiąca złotych. Czasami warto poszukać być może tańszego lokum na obrzeżach miasta albo w pobliskich wioskach. Na terenie Rawy Mazowieckiej istnieje darmowa komunikacja, więc z dojazdem do pracy nie powinno być większego problemu.

W przypadku wynajmu bądź kupna mieszkania „z drugiej ręki” warto skorzystać z usług biur pośrednictwa nieruchomości. Czasem można znaleźć ogłoszenia o mieszkaniach w lokalnej prasie (Głos Rawy Mazowieckiej i Okolicy oraz Kocham Rawę) bądź na popularnych serwisach internetowych (OLX.pl).

16

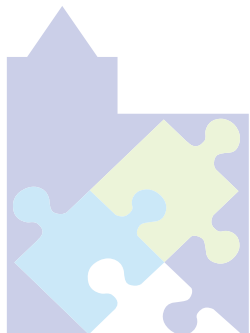

A place to live

If you have come to Poland at the invitation of your employer, you probably have a place to stay. But over time, if you see your future in Poland or intend to bring your family to Poland, you may want to rent or even buy a flat.

In Rawa Mazowiecka, flat prices are certainly lower than in large cities such as Warsaw, Łódź or Wrocław, but they are also not among the lowest. The price for renting a small flat usually starts from a thousand zlotys. Sometimes it is worth looking for cheaper accommodation on the outskirts of the town or in nearby villages. Since public transport in Rawa Mazowiecka is free, commuting to work should not be a major problem.

In the case of renting or buying an aftermarket flat, it is worth using the services of real estate agencies. Sometimes you can find housing ads in the local press (Głos Rawa Mazowiecka i Okolicy and Kocham Rawę) or on popular websites (OLX.pl).

Житло

Якщо ви приїхали до Рави-Мазовецької на запрошення роботодавця, то ймовірно, матимете місце проживання. Однак з часом, якщо виникне бажання пов'язати своє майбутнє з Польщею, або ж перевезти свою сім'ю, то може з'явитися потреба орендувати або навіть купити житло.

У Раві-Мазовецькій ціни на квартири безумовно нижчі, ніж у великих містах, таких як Варшава, Лодзь чи Вроцлав, але і не найнижчі. Ціна за оренду маленької квартири зазвичай починається від тисячі злотих. Іноді варто пошукати дешевше житло в околиці міста або у сусідніх селах. У Раві-Мазовецькій існує безкоштовний проїзд, тому поїздки на роботу не повинні становити серйозної проблеми.

У разі оренди або купівлі квартири із вторинного ринку, варто скористатися послугами агентств нерухомості. Іноді можна знайти оголошення про житло у місцевій пресі (Głos Rawa Mazowiecka і Okolicy та Kocham Rawa) або на популярних веб-сайтах (OLX.pl).

Poniżej podajemy adresy biur pośrednictwa: / Below are the addresses of the brokerage offices: / Нижче подані адреси агентств:

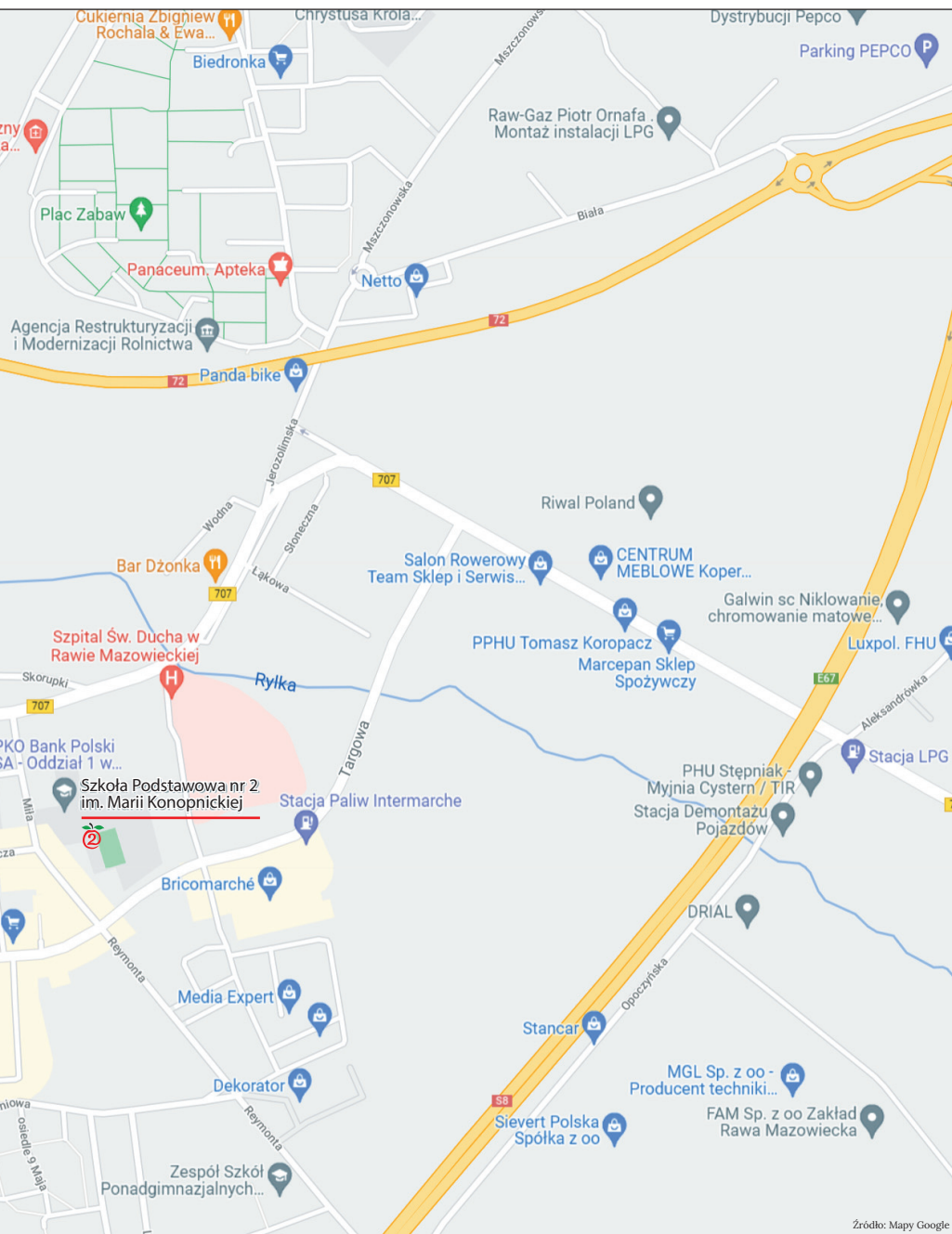
- Glicner Nieruchomości i Finanse Michał Glicner, Aleja Konstytucji 3 Maja 28 / Glicner Real Estate and Finances Agency. 3 Konstytucja Avenue
- DOMena. Nieruchomości. Sprzedaż. Kupno. Wynajem. Domy. Mieszkania, Kościuszki 11 / DOMena. Real estate. Sale, rental and purchase. Houses, flats. 11 Kościuszki street
- Zalewski Andrzej. Nieruchomości, Mazowiecka 2. / Zalewski Andrzej, Reals estate, 2 Mazowiecka Street

17

Na początek, na krótko można również zamieszkać w hotelu. W Rawie to: HOTEL TATAR nad rawskim zalewem, przy ulicy Katowickiej 20D lub Motel Mazowiecki przy ulicy Katowickiej 1. Pozostałe hotele oferują raczej drogie zakwaterowanie i nie są przeznaczone na dłuższy pobyt dla pracowników najemnych.

In the beginning, you can stay in a hotel for a short time. There is Tatar Hotel in Rawa Mazowiecka by Tatar Reservoir at 20 D Katowicka Street or Mazowiecki Motel at 1 Katowicka Street. Other hotels offer rather expensive accommodation and are not intended for longer stays for employees.

Для початку також можна ненадовго зупинитися в готелі. У Раві це: HOTEL TATAR біля водосховища Рави на вулиці Katowickiej 20D або Motel Mazowiecki на вулиці Katowickiej 1. Інші готелі пропонують досить дороге житло і не призначені для тривалого перебування найманих працівників.

Dzieci

Jeżeli zdecydowałeś się, aby Twoje dziecko przyjechało do Polski, powinieneś wiedzieć, że przysługuje mu prawo do nauki (tak naprawdę w Polsce istnieje obowiązek szkolny) na takich samych zasadach jak dzieciom polskim. Przysługują mu również dodatkowe świadczenia, związane z edukacją. Każde dziecko powinno przez 10 miesięcy pobierać dodatkowe (bezpłatne!) lekcje języka polskiego w wymiarze co najmniej 2 godzin tygodniowo. W razie potrzeby również dodatkowe zajęcia wyrównawcze z innych przedmiotów, w wymiarze nieprzekraczającym 5 godzin tygodniowo. Dziecko ma również prawo do pielęgnowania kultury kraju pochodzenia. Organ prowadzący (gmina lub powiat) mają obowiązek zorganizować i sfinansować takie zajęcia.

O przyjęciu dziecka do szkoły i przydziale do konkretnej klasy decyduje dyrektor placówki na podstawie przedstawionych dokumentów oraz rozmowy przeprowadzonej z dzieckiem oraz rodzicami. Wymagane dokumenty to:

- ostatnie świadectwo ze szkoły zagranicznej,
- świadectwo urodzenia,
- świadectwo szczepień,
- paszport,
- ewentualnie numer PESEL.

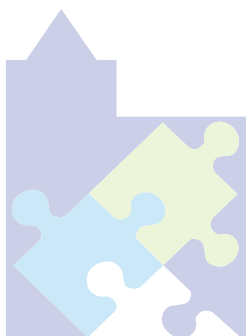
20

Children

if you have decided that your child should come to Poland, you should know that he or she has the right to education (in fact in Poland there is a compulsory schooling) on the same terms as Polish children. He is also entitled to additional benefits related to education. Each child should take additional (free!) Polish language lessons for 10 months, for at least 2 hours a week. If necessary, also additional remedial classes in other subjects, not exceeding 5 hours a week. The child also has the right to cultivate the culture of the country of origin. The leading authority (the municipality or county) is obliged to organise and finance such classes.

It is the head teacher who decides on the admission of a child to school and the assignment to a specific class on the basis of the presented documents and an interview with the child and parents. The required documents are:

- the last report card from a foreign school,
 - birth certificate,
 - vaccination certificate,
 - passport,
 - Personal Identification Number (PESEL) if a child has one.
-

Діти

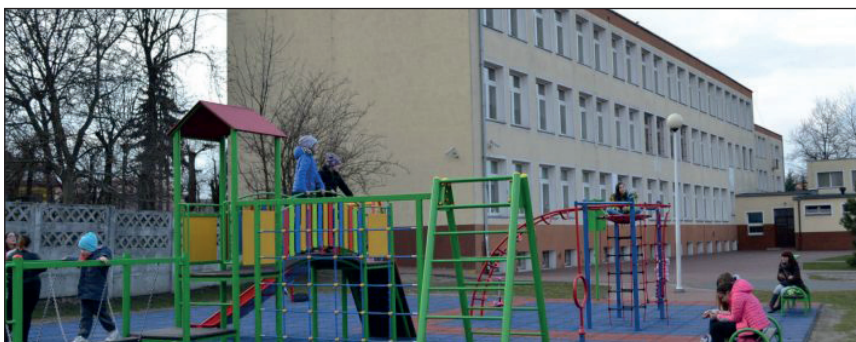

якщо Ви вирішили організувати приїзд дитини до Польщі, то потрібно знати, що вона має право на освіту (фактично в Польщі є обов'язкове навчання) на тих самих умовах, що й польські діти. Також вона має право на додаткові пільги, пов'язані з освітою. Кожна дитина повинна відвідувати додаткові (безкоштовні!) уроки польської мови протягом 10 місяців принаймні 2 години на тиждень. При необхідності також додаткові коригувальні заняття з інших предметів, що не перевищують 5 годин на тиждень. Дитина також має право на вивчення та виховання поваги до культури країни походження. Влада (гміна чи повіт) зобов'язана організовувати та фінансувати таку діяльність.

Керівник закладу на підставі поданих документів та співбесіди приймає рішення про допуск дитини до школи та про зарахування до конкретного класу з дитиною та її батьками.

Необхідними документами для здійснення процедури є:

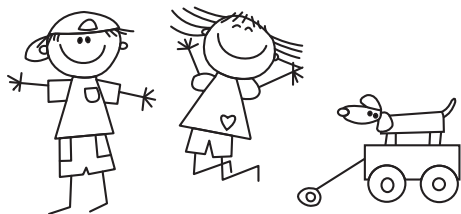
- останнє свідоцтво з попередньої школи,
- свідоцтво про народження,
- свідоцтво про щеплення,
- паспорт,
- можливо номер PESEL.

Dzieciom w Polsce przysługuje świadczenie wychowawcze 500+. W określonych warunkach przysługuje ono również dzieciom cudzoziemców. O 500 plus mogą ubiegać się obcokrajowcy, którzy spełniają przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- posiadanie obywatelstwa jednego z krajów Unii Europejskiej lub Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu – EFTA;
- posiadanie obywatelstwa jednego z krajów, który podpisał z Polską dwustronną umowę o zabezpieczeniu społecznym (np. USA, Kanady, Mołdawii, Korei Południowej lub Ukrainy);
- uzyskanie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji i zamieszkiwanie w Polsce razem z członkami rodziny;
- posiadanie karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy” i zamieszkiwanie na terytorium Polski razem z członkami rodziny;
- legalne przebywanie na terenie Polski w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa i zamieszkiwanie w naszym kraju razem z członkami rodziny;
- przebywanie w Polsce w związku z prowadzeniem badań naukowych.

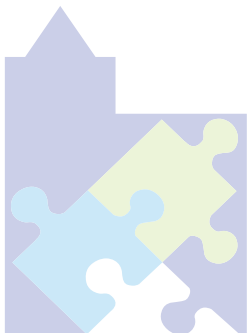

22

Polish families are entitled to receive a tax-free benefit of PLN 500 a month. You are entitled to participate in the program if at least one of the following statements refers to you:

- You are a citizen of the European Union or the European Free Trade Association – EFTA.
- You are a citizen of one of the countries that have signed a bilateral social security agreement with Poland (including the USA, Canada, Moldova, South Korea or Ukraine).
- You obtained a temporary residence work permit in a profession requiring high qualifications and live in Poland together with family members.
- You have a residence card with the annotation “access to the labour market” and you live in Poland with family members.
- You stay in Poland as part of the intra-corporate transfer and live together with your family.
- You stay in Poland in connection with conducting scientific research.

Діти в Польщі мають право на допомогу на 500+. За певних умов вона також доступна для дітей іноземців. Іноземці, які відповідають принаймні одній з наведених нижче умов, можуть отримувати плату в розмірі 500 злотих:

- бути громадянином однієї з країн Європейського Союзу або Європейської асоціації вільної торгівлі – ЄАВТ;
- мати громадянство однієї з країн, які підписали двосторонню угоду про соціальне страхування з Польщею (наприклад, США, Канада, Молдова, Південна Корея чи Україна);
- мати дозвіл на тимчасове проживання для роботи за професією, що вимагає високої кваліфікації, та проживання у Польщі разом з членами сім'ї;
- наявність карти побуту з приміткою „доступ до ринку праці” та проживання у Польщі разом з членами сім'ї;
- перебування на законних підставах у Польщі в рамках внутрішньокорпоративного трансферу та проживання в нашій країні разом з членами родини;
- перебування у Польщі у зв'язку з проведенням наукових досліджень.

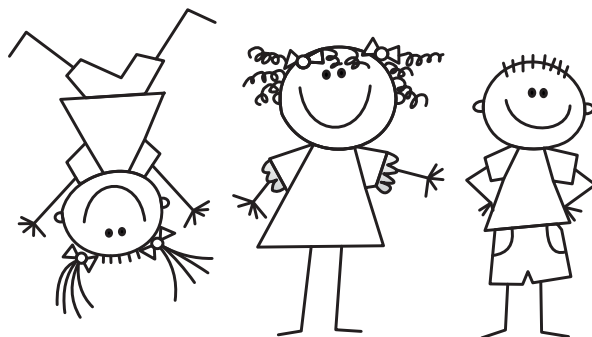
Co do zasady prawo do świadczenia wychowawczego, a takim jest świadczenie 500 plus, przysługuje wskazanym powyżej osobom przez cały okres przebywania w Polsce razem z rodziną.

Na podobnych zasadach możecie ubiegać się raz w roku o wyprawkę szkolną „Dobry start 300+”.

W Rawie Mazowieckiej wniosek o przyznanie ww. świadczeń można złożyć w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, ul. Krakowska 22A. Można również składać ww. wnioski za pomocą kanałów elektronicznych:

- portalu empatia.mrpips.gov.pl
- PUE ZUS
- ePUAP
- bankowości elektronicznej

Pamiętać należy, że świadczenia społeczne są przyznawane na wniosek a nie automatycznie!

24

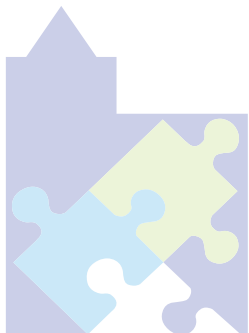
As a rule, the right to obtain social benefits, including 500+ benefit, applies to the groups mentioned above throughout their stay in Poland with their family.

You can apply for a benefit of 300 pln within the „Good Start 300+” programme once a year on similar terms.

In Rawa Mazowiecka, you can submit an application for the benefits mentioned previously personally at the Municipal Social Assistance Center, at 22A Krakowska Street or on-line via:

- the website empatia.mrpips.gov.pl,
- the PUE ZUS
- ePUAP platform
- electronic banking channels

You must bear in mind that social benefits are granted on request and not automatically!

Як правило, право на виплату допомоги по догляду за дитиною, якою є 500+, належить вищезазначеним особам протягом усього часу їх перебування в Польщі з сім'єю.

Ви також можете подавати заявку на шкільну програму („Wyprawa Szkolna”) „Добрий старт 300+” (Dobry start 300+) раз на рік за подібними принципами. Ця допомога призначена для за купу потрібних матеріалів для навчання.

У Раві-Мазовецькій заявку на вищезгадані пільги можна подати в Муніципальному центрі соціальної допомоги, вул. Krakowska 22A, а також за допомогою електронних ресурсів:

- порталу empatia.mrgips.gov.pl
- PUE ZUS
- ePUAP
- електронного банкінгу

Слід пам'ятати, що соціальні виплати надаються за заявою, а не автоматично!

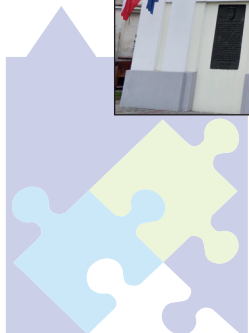

Praca

Wykonywanie pracy zgodnie z prawem jest bardzo ważne zarówno z punktu widzenia cudzoziemca jak i podmiotu powierzającego mu wykonywanie pracy. Cudzoziemiec wykonujący pracę niezgodnie z przepisami naraża się na ukaranie karą grzywny w wysokości nie niższej niż 1000 zł oraz wydanie mu decyzji o zobowiązaniu do powrotu. Podmiot powierzający cudzoziemcowi nielegalne wykonywanie pracy naraża się odpowiedzialność wykroczeniową lub karną.

Cudzoziemiec przybywający do Polski w celu wykonywania pracy powinien zadbać o to, aby jego pobyt był legalny. Natomiast pracodawca cudzoziemca powinien uzyskać dokumenty uprawniające cudzoziemca do wykonywania w Polsce pracy oraz warunkujące wydanie mu wizy lub zezwolenia na pobyt czasowy w tym celu. Pracodawca ma również obowiązek przechowywania kopii dokumentów potwierdzających legalny pobyt cudzoziemca w Polsce.

26

Work

Performance of work according with the law is very important, both from the point of view of the foreigner and the entity delegating work performance to them. A foreigner performing work not in line with the legal provisions is exposed to a pecuniary penalty in the amount not lower than PLN 1000 and issuing a decision obliging them to return. The entity delegating illegal work to a foreigner may be held responsible for an offence or crime.

A foreigner coming to Poland in order to perform work should ensure their stay is legal. On the other hand, the employer of a foreigner shall obtain documents entitling the foreigner to perform work in Poland and conditioning issuing a visa to them or a temporary residence permit for that purpose. The employer also has the obligation to store copies of documents confirming legal stay of the foreigner in Poland.

27

Працевлаштування

Виконання роботи відповідно до законодавства є дуже важливим як з точки зору іноземця, так і працедавця. Іноземець, який виконує роботу всупереч законодавству, може бути покараний штрафом у розмірі не менше 1000 злотих і отримати рішення, яке зобов'язує його повернутися додому. Суб'єкт, який довіряє іноземцю незаконне виконання робіт, підлягає кримінальній відповідальності.

Іноземець, який приїжджає до Польщі для виконання роботи, повинен переконатися, що його перебування є законним. З іншого боку, роботодавець іноземця повинен отримати документи, що дають право іноземцю працювати в Польщі та оформлення візи або дозволу на тимчасове проживання для цієї мети. Роботодавець також зобов'язаний зберігати копії документів, що підтверджують законне перебування іноземця в Польщі.

Co do zasady cudzoziemcy uprawnieni są do wykonywania w Polsce pracy jeśli:

- przebywają legalnie oraz posiadają zezwolenie na pracę, chyba że nie jest ono wymagane, albo
- posiadają zezwolenie na pobyt czasowy i pracę albo zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.

Uwaga: Cudzoziemiec nie może wykonywać w Polsce pracy, jeśli przebywa na podstawie:

- wizej wydanej w celu turystycznym, przyjazdu ze względów humanitarnych, z uwagi na interes państwa lub zobowiązania międzynarodowe;
- zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego na podstawie art. 181 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, tj. ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu cudzoziemca na terytorium Polski.

28

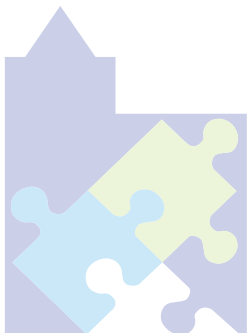

As a rule, foreigners can be entitled perform work in Poland if they:

- stay legally and have a work permit, unless not required, or
- have temporary residence and work permit or a temporary residence permit in order to perform work in a profession requiring high qualifications.

Note: A foreigner cannot perform work in Poland, if staying on the basis of:

- a visa issued for the purpose of tourism, arrival for humanitarian reasons, due to interest of a state or international responsibilities;
- a permit for temporary stay granted on the basis of Article 181, passage 1 of the Act of 12 December 2013 on foreigners, i.e., owing to the circumstances requiring a short-term stay of a foreigner on the territory of Poland.

Як правило, іноземці мають право працювати в Польщі, якщо:

- є законно проживаючими та мають дозвіл на роботу (хіба він не вимагається) або
- мають дозвіл на тимчасове проживання та роботу або дозвіл на тимчасове проживання для виконання роботи за професією, що вимагає високої кваліфікації.

Примітка: Іноземець може не працювати в Польщі, якщо він / вона перебуває на підставі:

- туристичної візи, прибуття з гуманітарних причин, в інтересах держави або міжнародних зобов'язань;
- дозволу на тимчасове проживання, наданого відповідно до ст. 181 § 1 Закону від 12 грудня 2013 року про іноземців, тобто через обставини, що вимагають короткочасного перебування іноземця на території Польщі.

Obowiązek uzyskania zezwolenia na pracę cudzoziemca

Zezwolenie na pracę jest decyzją właściwego organu, uprawniającą cudzoziemca przebywającego w Polsce legalnie, do wykonywania pracy na warunkach określonych w treści zezwolenia. Dokument ten wydawany jest na wniosek podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi przez wojewodę właściwego ze względu na jego siedzibę lub miejsce zamieszkania.

Zezwolenie na pracę w Polsce nie jest wymagane m.in. gdy cudzoziemiec:

- posiada status członka rodziny obywatela UE/EOG/Szwajcarii,
- korzysta w Polsce z ochrony międzynarodowej (posiada status uchodźcy, korzysta z ochrony uzupełniającej),
- posiada zezwolenie na pobyt stały w Rzeczypospolitej Polskiej,
- posiada zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej w Rzeczypospolitej Polskiej,
- posiada zgodę na pobyt ze względów humanitarnych,
- posiada zgodę na pobyt tolerowany w Rzeczypospolitej Polskiej,
- jest małżonkiem obywatela polskiego, posiadający zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielone w związku z zawarciem związku małżeńskiego,
- posiada zezwolenie na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną,
- zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach,
- posiada ważną Kartę Polaka,
- jest absolwentem polskich szkół ponadgimnazjalnych, stacjonarnych studiów wyższych lub stacjonarnych studiów doktoranckich na polskich uczelniach.

30

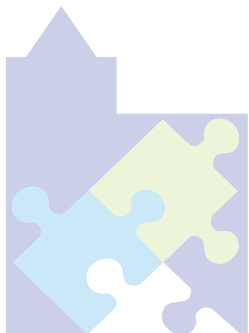

Обов'язок отримати дозвіл на роботу для іноземця

Дозвіл на роботу – це рішення компетентного органу, що дає право іноземцю, який легально проживає в Польщі, виконувати роботу за умов, визначених у дозволі. Цей документ видається воєводою на прохання суб'єкта, який покладає виконання роботи на іноземця, компетентним за його місцезнаходженням або місцем проживання.

Дозвіл на роботу в Польщі не потрібен, зокрема, коли іноземець:

- має статус члена сім'ї громадянина ЄС / ЄЕЗ / Швейцарії,
- пільги від міжнародного захисту в Польщі (статус біженця, пільги від додаткового захисту),

The obligation to obtain a work permit for a foreigner

A work permit is a decision of the competent authority entitling a foreigner staying in Poland legally to work under the conditions specified in the content of the permit. The document is issued at the request of the entity delegating work performance to a foreigner by the competent Voivode due to his place of business or place of domicile.

A work permit in Poland is not required including when the foreigner:

- has the status of a family member of a EU/EEA/Switzerland citizen,
- is a recipient of international protection in Poland (has the status of a refugee, or is a recipient of subsidiary protection),
- has a permanent residence permit in the Republic of Poland,
- has a residence permit for EU long-term resident in the Republic of Poland,
- has a residence permit for humanitarian reasons,
- has a permit for a tolerated stay in the Republic of Poland,
- is a spouse of a Polish citizen with a temporary residence permit on the territory of the Republic of Poland given as a result of marriage,
- has a temporary residence permit in order to join the family,
- permit for residence of in order to receive higher education,
- has a valid Pole Card,
- is a graduate from a Polish upper-secondary school, full-time studies or full-time doctoral courses at Polish universities/colleges.

31

- має посвідку на постійне проживання в Республіці Польща,
- має статус резидента і дозвіл на постійне проживання Європейського Союзу в Республіці Польща,
- має посвідку на проживання з гуманітарних причин,
- має дозвіл на допустиме перебування в Республіці Польща,
- знаходиться у шлюбі з громадянином Польщі, і у зв'язку з цим має дозвіл на тимчасове проживання на території Республіки Польща
- має дозвіл на тимчасове проживання для возз'єднання зі своєю сім'єю,
- посвідку на тимчасове проживання з метою навчання,
- має дійсну картку поляка,
- випускник польських середніх шкіл, денної форми навчання в університеті або денної форми навчання в докторантурі польських університетів.

Do ważnej grupy wyjątków należą również obywatele 6 państw – Ukrainy, Rosji, Białorusi, Gruzji, Armenii, Mołdawii, którzy (w zakresie nieobjętym przepisami o zezwoleniu na pracę sezonową) korzystają z ułatwionego dostępu do polskiego rynku pracy. Przez okres 6 miesięcy ciągu kolejnych 12 miesięcy mogą oni wykonywać pracę bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę pod warunkiem posiadania pisemnego oświadczenia podmiotu powierzającego wykonywanie pracy zarejestrowanego we właściwym powiatowym urzędzie pracy i pisemnej umowy. W sytuacji, gdy pracodawca chce zatrudnić cudzoziemca przez dłuższy okres czasu wymagane jest posiadanie zezwolenia na pracę albo zezwolenia na pobyt czasowy i pracę albo zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji. Jeśli cudzoziemiec pracował u danego pracodawcy w związku z zarejestrowanym oświadczeniem, pracodawca ten może wystąpić o wydanie zezwolenia na pracę (na tym samym stanowisku) w trybie uproszczonym (bez konieczności uzyskania informacji starosty nt. możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych w oparciu o lokalny rynek pracy).

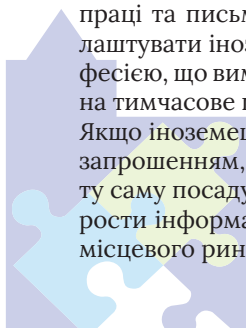

32

Citizens of 6 states – Ukraine, Russia, Belarus, Georgia, Armenia, and Mo Moldova also constitute an important group of exceptions and benefit from an easier access to the Polish labour market. Throughout the period of 6 months within subsequent 12 months they may work without the need of obtaining a work permit, provided that they have a written statement of an employer registered at the competent district labour office and a written contract. When the employer wants to hire a foreigner for a longer period of time, they need to have a work permit or a temporary stay and work permit or a temporary stay permit for the purpose of work in profession requiring high qualifications. If a foreigner worked for a given employer in connection with a registered statement, the employer may apply for a work permit (on the same post) in simplified mode (without the need to obtain information from the Staroste about the possibility to satisfy the HR needs based on local labour market).

Важливу групу винятків також становлять громадяни 6 країн – України, Росії, Білорусі, Грузії, Вірменії, Молдови, які (у обсягах, не передбачених положеннями про дозволи на сезонну роботу) мають вигоду від полегшення доступу до польського ринку праці. Період 6 місяців протягом наступних 12 місяців вони можуть виконувати роботу без необхідності отримання дозволу на роботу за умови, якщо вони мають письмове запрошення суб'єкта, який доручає виконання робіт, зареєстровану у відповідному повітовому бюро праці та письмовий договір. У ситуаціях, коли роботодавець хоче працевлаштувати іноземця на тривалий період часу, для виконання роботи за професією, що вимагає високої кваліфікації, потрібен дозвіл на роботу або дозвіл на тимчасове проживання та роботу або ж дозвіл на тимчасове проживання. Якщо іноземець працював у даного роботодавця у зв'язку із зареєстрованим запрошенням, цей роботодавець може подати заяву про дозвіл на роботу (на ту саму посаду) у спрощеному режимі (без необхідності отримувати від старости інформацію про можливість задоволення кадрових потреб) на основі місцевого ринку праці.

Od 1 stycznia 2018 r. znowelizowana ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadza nowe rozwiązanie umożliwiające zatrudnianie w Polsce cudzoziemców do pracy sezonowej – zezwolenie na pracę sezonową. Praca sezonowa to praca wykonywana przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym w sektorach: rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka.

Więcej informacji na temat zatrudniania cudzoziemców można znaleźć na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

From 1 January 2018, the amended Act on Employment Promotion and Labor Market Institutions introduces a new solution enabling the employment of foreigners in Poland for seasonal work – a seasonal work permit. Seasonal work is a work performed for a period not longer than 9 months in a calendar year in the sectors: agriculture, horticulture, tourism.

More information on employing foreigners can be found on the government websites.

З 1 січня 2018 року змінений Закон про зайнятість та інститут ринку праці запроваджує нове рішення, яке дозволяє працевлаштувати іноземців у Польщі на сезонну роботу – дозвіл на сезонну роботу. Сезонна робота – це робота, яка виконується протягом 9 місяців календарного року в галузях сільського господарства, садівництва та туризму.

Більше інформації про працевлаштування іноземців можна знайти на веб-сайті Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

33

Strony internetowe, na których można uzyskać informacje na temat pracy cudzoziemców w Polsce: / Information on job for foreigners you can find on the following websites: / Інтернет ресурси, на яких можна знайти докладну інформацію щодо іноземців у Польщі:

- www.udsc.pl – Urząd do Spraw Cudzoziemców / Office for foreigners / Адміністрація до справ іноземців
- www.praca.gov.pl – strona rządu / RP government website / сторінка уряду Республіки Польща
- www.biznes.gov.pl – strona rządu RP / government website / сторінка уряду Республіки Польща
- <http://pup.rawamazowiecka.ibip.pl/public/?id=157014> – Urząd Pracy w Rawie Mazowieckiej / Ужонд праці в Раві-Мазовецькій
- <https://rawamazowiecka.praca.gov.pl/oferty-pracy> – wortal z ofertami pracy / портал з оголошеннями про роботу

Instytucje oświatowe / Educational institutions / Освітні заклади

Żłobki / Nurseries / Яслі

- Żłobek Miejski z Oddziałami Integracyjnymi Tuptuś, Murarska 1, 96-200 Rawa Mazowiecka

Przedszkola / Kindergartens / Дитячі садки

- Przedszkole Miejskie nr 1 Tęczowa Jedyneczka, Kilińskiego 2, 96-200 Rawa Mazowiecka.
- Przedszkole Miejskie nr 2 Niezapominajka, Zamkowa Wola 5, 96-200 Rawa Mazowiecka.
- Przedszkole Miejskie nr 3 Bajkowy Zakątek, Solidarności 3B, 96-200 Rawa Mazowiecka.
- Przedszkole Happy Kids – Rawa Mazowiecka, Tomaszowska 69D, 96-200 Rawa Mazowiecka.
- Wesoła Kraina Przedszkole Niepubliczne Koperska A., Targowa 2A, 96-200 Rawa Mazowiecka.

34

Szkoły podstawowe / Primary schools / Початкові школи

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki, Kościuszki 19, 96-200 Rawa Mazowiecka.
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marii Konopnickiej, Miła 2, 96-200 Rawa Mazowiecka.
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Kornela Makuszyńskiego, Kazimierza Wielkiego 28, 96-200 Rawa Mazowiecka.

Szkoły średnie / Secondary Schools / Середні школи

- Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie, Kościuszki 20, 96-200 Rawa Mazowiecka.
- Zespół Szkół – Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej im. Mikołaja Kopernika, Zwolińskiego 46, 96-200 Rawa Mazowiecka.
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. W. Reymonta, Reymonta 14, 96-200 Rawa Mazowiecka.
- Katolickie Publiczne Liceum Ogólnokształcące im.św. Jana Pawła II, Kazimierza Wielkiego 28, 96-200 Rawa Mazowiecka.

Urzędy / Institutions / Офіси адміністрацій

- Urząd Miasta Rawa Mazowiecka, plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 5, 96-200 Rawa Mazowiecka (City hall).
- Urząd Gminy, aleja Konstytucji 3 Maja 32, 96-200 Rawa Mazowiecka (Municipal Office).
- Powiatowy Urząd Pracy, 1-go Maja 1a, 96-200 Rawa Mazowiecka (County Employment Office / Повітове бюро працевлаштування).
- Urząd Stanu Cywilnego, plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 5, 96-200 Rawa Mazowiecka (Registry Office / ЗАГС).
- Urząd Skarbowy, Słowackiego 4, 96-200 Rawa Mazowiecka (Tax office / Податкова інспекція).
- ZUS w Rawie Mazowieckiej, Solidarności 1 a, 96-200 Rawa Mazowiecka (Social Insurance Fund / Управління соціального страхування).
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Krakowska 20, 96-200 Rawa Mazowiecka (Town Social Welfare Centre / Міський осередок соціальної допомоги).
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Al. Konstytucji 3 Maja 32, 96-200 Rawa Mazowiecka (Гмінний осередок соціальної допомоги)
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Kościuszki 5, 96-200 Rawa Mazowiecka (Повітовий центр допомоги сім'ям)

35

